

Souhrnná zpráva o měření benzenu v ovzduší v Hustopečích nad Bečvou a okolí

Praha 11. 5. 2026

ČHMÚ zveřejňuje souhrnnou zprávu o výsledcích operativního měření benzenu v ovzduší v Hustopečích nad Bečvou, které bylo zahájeno v důsledku havárie vlakových cisteren převážejících benzen dne 28. 2. 2025. Tato zpráva hodnotí roční měření od března 2025 do března 2026. Přestože bylo během uplynulého roku zaznamenáno několik krátkodobých epizod se zvýšenými hodinovými koncentracemi benzenu, celkový roční průměr koncentrací nepřesáhl stanovený roční imisní limit $5 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$.

Úvod a cíl měření

Tato zpráva shrnuje výsledky ročního monitoringu koncentrací benzenu v ovzduší v Hustopečích nad Bečvou a okolí po havárii železničních cisteren dne 28. února 2025. Měření probíhalo od března 2025 do března 2026 s cílem zhodnotit dopady této události na kvalitu ovzduší a zajistit informovanost obyvatel, včetně získání podkladů pro hodnocení zdravotních rizik.

Benzen je těkavá organická látka s prokázanými karcinogenními účinky a jeho roční imisní limit je stanoven na $5 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$. Před havárií (za posledních 10 let) se roční celorepublikové průměrné koncentrace benzenu pohybovaly přibližně mezi 1 až $2 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$.

Metodika měření

Pro monitoring v Hustopečích nad Bečvou a okolí byla použita kombinace tří metod: kontinuální měření automatickým analyzátozem, přesné referenční měření pomocí aktivního vzorkování a doplňkové pasivní vzorkování, které umožnilo sledovat situaci i na více lokalitách v okolí. Tato

kombinace umožnila zachytit jak krátkodobé výkyvy koncentrací, tak i dlouhodobý průměr, a ukázala se jako efektivní přístup pro komplexní vyhodnocení situace po havárii.

Výsledky měření

Naměřená data ukázala, že po havárii docházelo k výrazným krátkodobým epizodám zvýšených koncentrací benzenu, zejména v souvislosti s nezbytnými sanačními pracemi v místě havárie. Nejvyšší hodinová koncentrace dosáhla hodnoty $112,3 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$, další významná špička pak $61,6 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$. Celkem bylo zaznamenáno 37 dní, kdy denní průměr překročil hodnotu $5 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$.

I přes výskyt těchto krátkodobých vysokých špiček koncentrací činila celková roční průměrná koncentrace benzenu $2,9 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$, zůstala tedy pod stanoveným imisním limitem. Z dlouhodobého hlediska tak nedošlo k překročení legislativních hodnot.

Prostorová a meteorologická analýza

Z prostorového hlediska byly nejnižší koncentrace zaznamenány v obci Němetice, zatímco vyšší hodnoty byly naměřeny přímo v Hustopečích nad Bečvou a v obci Poruba, což odpovídá jejich poloze vůči místu havárie. Analýza meteorologických podmínek zároveň potvrdila, že zvýšené koncentrace benzenu přicházely převážně ze směru místa havárie, zatímco jiné znečišťující látky, například prachové částice, měly odlišný původ.

Závěr

Celkově lze konstatovat, že havárie měla výrazný, avšak časově omezený dopad na kvalitu ovzduší, který se projevil především krátkodobými špičkami koncentrací. Dlouhodobé hodnoty však zůstaly pod limitem.

O ČHMÚ

ČHMÚ vykonává veřejnou hydrometeorologickou službu v oblasti meteorologie, klimatologie, hydrologie a kvality ovzduší a odborné činnosti podle Zákona č. 262/2024 Sb. o veřejné hydrometeorologické službě. Zajišťuje také plnění mezinárodních závazků ČR, vědeckou, výzkumnou a vzdělávací činnost a spolupracuje při vývoji a tvorbě technických standardů a norem.

Kontakt:

Oddělení tiskové a informační:
info@chmi.cz

Hanka Stehlíková
T: 244 032 722, 733 197 533

Lenka Hudcová
T: 244 032 724, 734 102 611

Klára Pokorná Nečaská
T: 244 032 724, 737 443 077

Oborní garanti:

Mgr. Blanka Krejčí, Ph.D.
blanka.krejci@chmi.cz

Ing. Petra Bauerová, Ph.D.
petra.bauerova@chmi.cz